

บันทึก

เรื่อง คำวินิจฉัยเรื่องรื้อฟื้นทุกซ์ของนายลบ แก้วปรี

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องคำวินิจฉัยเรื่องรื้อฟื้นทุกซ์ของนายลบ แก้วปรี ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเสนอความเห็น โดยหนังสือที่ ๑๑๔๗๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ความว่า ประธานกรรมการ เรื่องรื้อฟื้นทุกซ์ได้แจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติเรื่องรื้อฟื้นทุกซ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ว่า นายลบ แก้วปรี ได้ยื่นคำเสนอเรื่องรื้อฟื้นทุกซ์ขอความเป็นธรรมในกรณีที่ถูกกระทรวงการสาธารณสุขสั่งให้ออกจากราชการ ซึ่งคณะกรรมการเรื่องรื้อฟื้นทุกซ์ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว กรรมการฝ่ายข้างมากเห็นว่า ตามที่กระทรวงการสาธารณสุขสั่งให้ผู้เสนอออกจากราชการฐานมีมลทินมัวหมองนั้น เป็นการสมควรแล้ว ไม่เกินแก่เหตุตั้งที่ผู้เสนอเรื่องทุกซ์มา จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกเรื่องรื้อฟื้นทุกซ์ของผู้เสนอเสียแต่กรรมการเรื่องรื้อฟื้นทุกซ์คนหนึ่งมีความเห็นแย้งว่า ผู้ที่จะสั่งให้ข้าราชการออกจากราชการฐานหย่อนความสามารถตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๓ (ก) ได้นั้น จะต้องเป็น เจ้ากระทรวง หรือผู้ที่เจ้ากระทรวงมอบหมาย แต่ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุขได้มีคำสั่งมอบหมายให้ อธิบดี ในกระทรวงการสาธารณสุขเท่านั้น หาได้มอบหมายให้ ปลัดกระทรวงเป็นผู้มีอำนาจเช่นนั้นด้วยไม่ คำสั่งนั้นจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่มีผลใช้บังคับได้ ควรให้ผู้เสนอได้กลับเข้ารับราชการตามเดิม โดยรับคำสั่งนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีคำสั่งให้ส่งเรื่องนี้มาเพื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเสนอความเห็นในปัญหาที่กรรมการเรื่องรื้อฟื้นทุกซ์คนหนึ่งมีความเห็นแย้งดังกล่าวข้างต้นต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้ว การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น ตามกฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๑๙๐) ข้อ ๙ (๓) เป็นอำนาจของเจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงที่จะให้ออกได้ตามเหตุดังกล่าวในกฎนั้น เมื่อเช่นนี้ปัญหาที่จะต้องพิจารณาก็มีว่าคำว่า “เจ้ากระทรวง” จะมีความหมายอย่างไร ซึ่งปัญหานี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาให้ความเห็นไว้แล้วว่า คำว่า “เจ้ากระทรวง” ที่ใช้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ นั้น ย่อมมีความหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงและปลัดกระทรวงทั้งสองตำแหน่งโดยร่วมกันและแทนกัน กล่าวคือ ณ ที่ใดบัญญัติให้ เจ้ากระทรวง มีอำนาจหรือหน้าที่ปฏิบัติกิจการใดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงและปลัดกระทรวงจะโดยร่วมกันก็ดี หรือโดยคนใดคนหนึ่งในนามของตนเอง และแทน

อีกคนหนึ่งก็ดี ก็ยอมจะปฏิบัติกิจการนั้นได้โดยชอบ ปรากฏตามบันทึกเรื่องคำวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ของนายอุ้น เครืออยู่ ซึ่งได้ส่งกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับหนังสือที่ น.๑๙๐๙/๒๔๙๕ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๔๙๕ สำหรับกรณีนายลบ แก้วปรีอ นี้ ปรากฏตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุขที่ ๒๕๙/๒๔๙๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๓ ซึ่งเป็นคำสั่งที่ให้นายลบ แก้วปรีอ ออกจากราชการว่า ปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้สั่งให้ออกในนามของตนเอง มิใช่โดยได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่ประการใด ด้วยเหตุนี้คำสั่งดังกล่าวนี้ย่อมเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนปัญหาที่ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะได้มอบหมายให้ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการออกจากราชการฐานหย่อนความสามารถหรือไม่ และปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะได้มีคำสั่งให้นายลบ แก้วปรีอ ออกจากราชการเพราะได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีหรือจะได้สั่งด้วยอำนาจของตนเองประการใดนั้น หาใช่เป็นข้อสำคัญไม่ เพราะเมื่อปรากฏว่าคำสั่งนั้นได้ทำขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายดังได้กล่าวมาแล้ว ก็ต้องนับว่ามีผลใช้บังคับได้

(ลงชื่อ) ส. วินิจฉัยกุล

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๔๙๕